

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimen hallinto

Palvelu- /yleiskuvaus

Sivistyspalveluiden hallinnolliset toimet keskittyvät toimintojen taloudellisuuteen, yhteistyöhön, organisointiin ja laillisuusvalvontaan.

Tavoitteet

Hallintosäännön mukaisesti sivistystoimen osastopäällikkönä ja lautakunnan esittelijänä toimii hallinto- ja sivistystoimenjohtaja. Opetustoimen vastuuesimies on rehtori ja varhaiskasvatuksen vastuuesimies on hallinto- ja sivistystoimenjohtaja. Kansalaisopisto ja kirjasto toimivat Kuopion kaupungin hallinnoimina.

Tavoitteiden toteutuminen

Hallinto- ja sivistystoimenjohtaja on toiminut hallintosäännön mukaisesti varhaiskasvatuksen vastuuesimiehenä sekä sivistystoimen osastopäällikkönä, ja rehtori on vastannut opetustoimen operatiivisesta johtamisesta. Kansalaisopiston ja kirjaston toiminnot ovat jatkuneet ennallaan.

Sivistystoimen hallinto: tuloarviot ja määrärahat

	Talousarvio	Muutos	TA muut.jälk	Toteuma	Poikkeama	Tot %
SIVISTYSTOIMEN HALLINTO						
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	1 110	-1 110	0,00
TOIMINTAKULUT	-81 350	0	-81 350	-68 410	-12 940	84,10
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-81 350	0	-81 350	-67 300	-14 050	82,70
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-81 350	0	-81 350	-67 300	-14 050	82,70

Lasten varhaiskasvatus

Palvelu-/yleiskuvaus

Alle kouluikäisillä lapsilla on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen. Vanhemmilla on oikeus saada lapselleen kunnallinen hoitopaikka, kunnan valvoma yksityinen hoitopaikka tai valita Kelan myöntämä kotihoidontuki. Varhaiskasvatusta järjestetään valtakunnallisten perusteiden pohjalta laaditun kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti. Toiminnassa ja toimintaa suunniteltaessa huomioidaan ja ennakoidaan varhaiskasvatusta koskevat valtakunnalliset muutokset.

Varhaiskasvatus tarjoaa yhteistyössä perheiden kanssa lapsille laadukkaan, turvallisen, kehitykselle ja oppimiselle suotuisan kasvuympäristön. Toiminnan arvot ovat luottamuksellisuus, kasvatuskumppanuus ja lapsiläheisyys.

Tavoitteet

- Kunnan varhaiskasvatuksen nykytilanteen ja tulevaisuuden kartoittaminen ja vastaaminen tuleviin muutoksiin. Varhaiskasvatuslain säädökset lasten, vanhempien ja muiden huoltajien osallisuudesta, vaikuttamisesta ja yhteistyöstä huomioidaan toiminnan ja toimintojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Toiminnan organisointi ja toteuttaminen varhaiskasvatuslaissa määriteltujen edellytysten mukaisesti.

- Varhaiskasvatuksessa painopiste toiminnan järjestämisessä ja toteutuksessa rajoitteiden aiheuttamien tarpeiden huomioimisessa mm. tuen tarpeen järjestäminen.
- Järjestetään ja toteutetaan säännöllistä koulutusta huomioiden varhaiskasvatuslain edellyttämät painopistealueet.
- Asiakaskyselyiden toteutus ja huomiointi osana varhaiskasvatuksen kehittämisprosessia ja laadunseurantaa.
- Moniammatillisen yhteistyömallin käyttöönotto ja kehittäminen osaksi varhaiskasvatusarkea.

Tavoitteiden toteutuminen

- Varhaiskasvatuksen tarvetta kartoitettu mm. syntyvyyden seurannalla sekä hoidontarpeen jatkumon kartoituksilla jo hoidossa olevien lasten osalta. Lasten ja vanhempien osallisuus osa jokapäiväistä arkea toiveiden, ajatusten ja mielipiteiden esille tuomisen kautta. Toteutettu mm. lasten toiveiden mukaisesti vaihtuvia teemaleikkejä sekä vanhempien näkökulmasta perhekulttuurin esille tuomista ja lapsen näkemistä osallistavien tehtävien kautta. Toimintaa muokattu entistä enemmän kaikkia osallistavaksi ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset edellytykset täyttäväksi. Toiminnansuunnittelussa huomioitu koko henkilöstön osallisuus mm. suunnitteluajan jakamisella ja omien vahvuuksien huomioonottamisella.
- Säännöllinen varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki ostopalvelun kautta. Tuen tarpeen arvioinnit ja tuen tarpeeseen vastaaminen yhteistyössä henkilöstön kanssa.
- Täydentävää koulutusta järjestetty webinaarien muodossa sekä akuuttiin tarpeeseen, että varhaiskasvatuslain määrittämien edellytysten mukaisesti.
- Toteutettu jatkuvaa arviointia ja palautekeskusteluja lasten vasu -keskusteluiden yhteydessä, toiminnan arvioiminen suunniteltujen toimintojen myötä, joissa palaute myös lapsilta. Ryhmäkohtaisissa tiimipalaverissa viikoittainen arviointi ryhmän toiminnasta ja säännölliset henkilöstöpalaverit, joissa kokonaistoiminnan arviointia.
- Moniammatillista yhteistyötä lasten asioissa tarvittavien tahojen kanssa tehty säännöllisesti. Yhteistyön vahvistaminen ja mallittaminen sosiaalitoimen kanssa.

Tavoitteet tunnuslukuina

Päiväkoti (sisältää 4 päiväkotiryhmää)

€	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Hoitopäivät	6.866	12.117	7.521
Lapsilukumäärä	69	95	87
Käytettäviä hoitopaikkoja	70	70	68
€ / hoitopäivä / brutto	112,54	85,11	98,63
€ / hoitopäivä / netto	105,11	77,76	91,59

Vuonna 2021 muissa kunnissa päiväkotihoidossa 2 kaavilaista lasta, jotka eivät sisälly yllä olevaan taulukkoon. Vuonna 2021 poissaolopäivien lukumäärä 9.556 (korona vaikutus).

Varhaiskasvatus: tuloarviot ja määrärahat

	Talousarvio	Muutos	TA muut.jälk	Toteuma	Poikkeama	Tot %
LASTEN PÄIVÄHOITO						
TOIMINTATUOTOT	89 000	0	89 000	65 946	23 054	74,10
TOIMINTAKULUT	-1 031 230	0	-1 031 230	-916 536	-114 694	88,90
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-942 230	0	-942 230	-850 590	-91 640	90,30
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-942 230	0	-942 230	-850 590	-91 640	90,30

Perusopetus**Palvelu- /yleiskuvaus**

Perusopetuslain mukaan opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatusta parantaa lasten oppimisedellytyksiä. Opetuksen tulee edistää sivistystä ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä oppilaiden edellytyksiä osallistua koulutukseen ja muutoin kehittää itseään elämänsä aikana. Opetuksen tavoitteena on lisäksi turvata riittävä yhdenvertaisuus koulutuksessa koko maan alueella.

Perusopetuksessa tarjotaan jatko-opintojen kannalta tarvittavat tiedot ja taidot, ja opetustyössä painotetaan omatoimisuutta. Opetus- ja kasvatustyö toteutetaan yhteistyössä lasten huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Opetus järjestetään oppilaan ikäkauden ja edellytysten mukaisesti. Oppilashuollossa painotetaan varhaisen puuttumisen merkitystä hyvinvointisuunnitelman mukaisesti.

Tavoitteet

Kaavin koulu toimii 2016 käyttöönotetun seutukunnallisen opetussuunnitelman mukaan. Vuonna 2021 Kaavin koulu toimii ensimmäistä kertaa yksisarjaisena; rinnakkaisluokkia ei ole. Yksisarjaisen alakoulun henkilöstökulut ovat noin 80.000 euroa pienemmät, kun ne olisivat olleet aiemmalla henkilöstörakenteella. Vastaavasti koulun erityisopetusta on vahvistettu, koulussa toimii yksi laaja-alainen erityisopettaja ja kolme erityisluokanopettajaa.

Lyhytaikaisia sijaisia ei käytetä, sijaistukset hoidetaan koulun sisäisin järjestelyin. Oppilashuoltolain edellyttämä kuraattoritoiminta jatkuu vakiintuneena, mutta psykologipalvelut hankitaan edelleen ostopalveluna. Myös kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri osallistuvat aktiivisesti oppilashuoltotyöhön.

Koululaisten aamu ja iltapäivätoimintaa tarjotaan vuosittain määriteltävien toiminta-aikojen puitteissa. Kaavin koulun perusopetuksessa toteutetaan monipuolisia toiminnallisen oppimisen menetelmiä, myös liikunnan merkitys koulupäivissä on merkittävä.

Kaavin kunta on mukana OKM:n tasa-arvohankkeessa, jolla osaltaan mahdollistetaan erityisoppilaiden sijoittumisen yleisopetuksen luokkiin. Hankkeen avulla kunta voi rekrytoida määräaikaisen koulunkäynninohjaajan tukemaan oppilaiden koulunkäyntiä ja hyvinvointia. Lisäksi kunta on mukana OKM:n hankkeessa (koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittuminen), jonka avulla voidaan tarjota oppilaille tukiovetustunteja aiempaa enemmän.

Oppilashallintojärjestelmässä siirrytään Wilmaan, Helmi oppilashallintojärjestelmän sopimuksen päättyessä 31.8.2021.

Tavoitteiden toteutuminen

Perusopetuksen opetussuunnitelmaa toteutettiin suunnitellusti. Koulu toimi yksisarjaisena, rinnakkaisluokkia ei ollut. Erityisopetukseen panostaminen toteutui vahvasti; koulussa toimi yksi laaja-alainen erityisopettaja ja kolme erityisluokanopettajaa.

Lyhytaikaisten ja ulkopuolisten sijaisten käyttö on pidetty matalalla tasolla, välillä sijaisten rekrytoiminen on ollut välttämätöntä. Oppilashuoltolain edellyttämä kuraattoritoiminta jatkui vakiintuneena alakoululla, mutta psykologipalvelut hankittiin edelleen ostopalveluna. Kouluterveydenhuollon tuki oppilashuoltotyössä oli säännöllistä ja vakiintunutta.

Koululaisten maksullista aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjottiin aamuisin klo 6-9 ja iltapäivisin klo 13-16.

Hankkeista olimme edelleen mukana OKM:n tasa-arvohankkeessa, jonka avulla inklusion toteuttaminen oli mahdollista. Lisäksi olimme mukana OKM:n hankkeessa (koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittuminen), jonka avulla voitiin tarjota oppilaille tukiovetustunteja aiempaa enemmän.

Oppilashallintojärjestelmä Wilma on otettu käyttöön elokuussa 2021, Wilma toimi myös perusopetuksen päätiedotuskanavana.

Tavoitteet tunnuslukuina

	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27
VUOSILUOKAT 0-6							
Kaavin koulu	166	168	163	147	129	117	116
-joista esioppilaita	24	27	15	7	10	12	21
	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27
VUOSILUOKAT 7-9 *	76	69	67	67	71	76	77
* Vuosiluokkien 7-9 lähikoulu on Tuusniemen yhtenäiskoulu. Lv 2021-2022 on luku 31.12.2021 tilanteen mukainen ja lv 2020-2021 on 31.12.2020 tilanteen mukainen kaavilaisten oppilasmäärä Tuusniemellä. Seuraavien lukuvuosien oppilasmäärien oletuksena on, että kaikki 7. luokan oppilaat siirtyvät Kaavin osoittamaan lähikouluun.							

Perusopetuksen hinta/oppilas (vuosiluokat 1-6; ilman sairaala- ja vammaisopetusta, aamu- ja iltapäivätoimintaa, vuosiluokkien 7-9 opetusta ja valtionapuhankkeita)

€	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Oppilasmäärä	143,5	141,5	141,5
€/oppilas	9.877	11.147	10.461

Esiopetuksen hinta/oppilas (ilman sairaala- ja vammaisopetusta)

€	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Oppilasmäärä	23	25	24
€/oppilas	8.553	8.757	9.576

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
menot €	40.799	50.870	50.358

Perusopetus: tuloarviot ja määrärahat

	Talousarvio	Muutos	TA muut.jälk	Toteuma	Poikkeama	Tot %
OPETUSTOIMI						
TOIMINTATUOTOT	99 700	7 500	107 200	94 500	12 700	88,20
TOIMINTAKULUT	-3 100 960	-26 375	-3 127 335	-3 034 701	-92 634	97,00
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-3 001 260	-18 875	-3 020 135	-2 940 201	-79 934	97,40
Poistot ja arvonalentumise	-3 900	0	-3 900	-3 900	0	100,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 005 160	-18 875	-3 024 035	-2 944 101	-79 934	97,40

Aikuiskoulutus**Palvelu-/yleiskuvaus**

Kansalaisopisto toimii elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tarjoten kaikenikäisille kaavailaisille mahdollisuuden itsensä kehittämiseen ja harrastustoimintaan. Kansalaisopiston kautta järjestetään myös henkilöstökoulutusta talousarvion puitteissa tilauskursseina. Kaavin kunnan kansalaisopistopalvelut on toteuttanut vuoden 2013 alusta Kuopio kaupunki.

Tavoitteet

Kansalaisopistopalvelut tuotetaan vuonna 2016 uusitun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti vuoden 2017 alusta lukien. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Vuoden 2020 talousarviossa kunta oli joutunut tekemään myös kansalaisopistotoimintaan sopeutusta ja vähentämään tuotettavaa opetusta 1300 tuntiin, kun se sopimusta laadittaessa oli määritelty 1550 tuntiin. Vuoden 2021 osalta suunnitelmassa on säilyttää sama toteutettava opetustuntitaso kuin vuonna 2020 ja tuottaa opetusta 1300 tuntia.

Tavoitteiden toteutuminen

Tunteja oli suunniteltu edellisen vuoden toteutumaan nojaten n. 1330 tuntia. Koronan vaikutukset näkyivät kurssien toteutumisessa vuonna 2021. Osa kursseista jäi toteutumatta koronan vaikutuksesta. Lisäksi joidenkin aineiden opettajien saatavuus oli ongelmallista, kuten myös sijaisten saanti kursseille. Näiden seikkojen yhtälö vaikutti tuntitoteumaan vuonna 2021.

Tavoitteet tunnuslukuina

Vuosi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Tunteja	1482	1316	1450	1164	1300	953
Opiskelijoita (brutto)	808	641	700	700	600	404

Aikuiskoulutus: tuloarviot ja määrärahat

	Talousarvio	Muutos	TA muut.jälk	Toteuma	Poikkeama	Tot %
AIKUISKOULUTUS						
TOIMINTATUOTOT	72 250	0	72 250	67 520	4 730	93,50
TOIMINTAKULUT	-141 600	0	-141 600	-126 714	-14 886	89,50
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-69 350	0	-69 350	-59 194	-10 156	85,40
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-69 350	0	-69 350	-59 194	-10 156	85,40

Kirjastotoimi**Palvelu-/yleiskuvaus**

Kaavin kunnan kirjastopalvelut on toteuttanut Kuopion kaupunginkirjasto vuodesta 2013 lähtien. Kaavin kirjasto on yksi Kuopion kaupunginkirjaston lähikirjastoista. Kirjastoyhteistyö turvaa ammatillisesti pätevän henkilöstön ja kuntalaisille mahdollisuuden käyttää laajaa aineistokokoelmaa.

Tavoitteet

Yleisen kirjaston palveluiden tavoitteena on yleisistä kirjastoista annetun lain mukaan edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sanavapautta.

Kaavin kirjastopalveluissa painotetaan vuonna 2021 palveluiden saavutettavuuden parantamista ja kirjastotilan tehokäytön mahdollistamista toteuttamalla Kaaville omatoimikirjasto. Omatoimikirjaston avulla aukioloajat lisääntyvät merkittävästi. Toisena painopisteenä on lasten ja nuorten lukemisen ja monilukutaidon edistäminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaavilaisille kirjaston käyttäjille on tarjottu palveluja, jotka täyttävät vähintään valtakunnalliset perustasovaatimukset. Kirjastopalveluiden saavutettavuus parani merkittävästi, kun Kaavin kirjasto aloitti omatoimikirjastona vuoden 2020 lopulla. Näin kirjaston aukioloa kuntalaisille saatiin lisättyä n. 60 tuntia viikossa. Kuntalaiset ovatkin käyttäneet aktiivisesti omatoimikirjastoa, ja vuonna 2021 kirjautumisia omatoimikirjastoon oli keskimäärin 382/kk. Kirjastokäyntien ja lainausten määrät nousivat edellisestä vuodesta, mutta koronapandemia vaikutti edelleen kirjaston käyttöä vähentävästi.

Lasten ja nuorten lukemista, monilukutaitoa ja kirjallisuuden tuntemusta edistettiin koulutuksin, kirjavinkkauksin ja satutunnein lähi- ja etätoteutuksina. Nuorille vähän kirjastoa käyttäville aikuisille järjestettiin santaidetyöpajoja yhteistyössä Sanataidekoulu Apelin kanssa.

Tavoitteet tunnuslukuina

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Lainauksia yhteensä (kpl)	32 460	48 000	38 027
Kirjastokäyntejä	17 667	26 000	20 295
Lainauksia/asukas	11,56	16,59	13,69

Kirjastotoimi: tuloarviot ja määrärahat

	Talousarvio	Muutos	TA muut.jälk	Toteuma	Poikkeama	Tot %
KIRJASTOTOIMI						
TOIMINTAKULUT	-218 100	0	-218 100	-210 240	-7 860	96,40
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-218 100	0	-218 100	-210 240	-7 860	96,40
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-218 100	0	-218 100	-210 240	-7 860	96,40

Vapaa-aikatoimi

Toiminta-ajatus/yleiskuvaus

Vapaa-aikatoimen tulosalue sisältää kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja raittiustoimen.

Kulttuuritoimi

Palvelu-/yleiskuvaus

Kunnan tehtävänä on tukea, edistää ja järjestää kulttuuritoimintaa. Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan taiteen harrastamista ja harjoittamista, taidepalveluiden tarjontaa ja käyttöä, kotiseututyötä sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista ja edistämistä.

Tavoitteet

Kulttuuritoimintaa edistetään tukemalla kunnassa toimivia järjestöjä ja yhdistyksiä. Kulttuuritapahtumien organisoinnissa hyödynnetään yhteistyötä naapurikuntien sekä paikallisten toimijoiden kanssa. Koululaisten ja lasten tilaisuudet toteutetaan yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Tapahtumat toteutetaan yhteistyössä sidosryhmien kanssa (mm. seurakunnan, veteraaniyhdistyksen, Kaavin pitäjäseuran ja 4H:n).

Kaavin kunta huolehtii Kotiseutumuseo Eloaitan ja Juutilan Valimomuseon kesäopastoinnasta. Museoiden opastus hoidetaan palkkaamalla kesäoppaat.

Kulttuuritoimi, tavoitteiden toteutuminen

Kansallisena veteraanipäivänä ja itsenäisyyspäivänä tehtiin kunniakäynti sankarihaudoille, jonne laskettiin seppelä yhteistyössä Kaavin kunnan, alueseudun ja Kaavin Sotaveteraanit ry:n edustajien kanssa. Itsenäisyyspäivänä sytytettiin lisäksi kynttilät

sankarihautoilla oleviin lyhtyihin. Kotiseutumuseo Eloaitaan sekä Juutilan valimomuseoon palkattiin kesänajaksi museo-oppaat kesätyöllistetyistä nuorista. Vuonna 2021 kulttuuritoimen avustuksia jaettiin paikallisille kulttuuritoimijoille yhteensä 2 000 €.

Liikunta-, nuoriso- ja raittiustoimi

Toiminta-ajatus/yleiskuvaus

Yleisten edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla on kuntien tehtävä. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja (liikuntalaki 10.4.2015/390).

Nuorisolain (1285/2016) mukaisesti nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan nuorisolain tavoitteita ja lähtökohtia kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Kunnan tulee olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Kunnan nuorisotyöhön ja -politiikkaan kuuluvat mm. monialainen yhteistyö (=nuorten ohjaus- ja palveluverkosto) ja etsivä nuorisotyö.

Toiminnan kehitysarvio

Nuorisotyön toiminnan painopiste on ennaltaehkäisevä. Pitkäjänteinen kasvatustyö, nuorten aktivoiminen mukaan toimintaan, ottamaan vastuuta ja vaikuttamaan heitä koskevien asioiden valmisteluun ja päätöksentekoon, on toiminnan lähtökohta. Monialaista yhteistyötä eri toimijoiden välillä pidetään yhtenä työmuotona.

Etsivää nuorisotyötä jatketaan. Etsivän työn tavoitteena on tunnistaa ja saada kiinni mahdollisimman varhaisessa vaiheessa perusopetuksen jälkeen koulutuksen tai työelämän ulkopuolelle jäävät nuoret sekä ammatillisen koulutuksensa keskeyttäneet nuoret. Etsivä nuorisotyö tekee kiinteää yhteistyötä, yläkoulun, sosiaali- ja nuorisotoimen sekä työvoima- ja terveydenhuoltopalvelujen kanssa. Etsivä nuorisotyö on Itä-Suomen aluehallintoviraston osarahoittamaa toimintaa.

Liikuntatoimen toiminnan painopiste on ennaltaehkäisevä. Tavoitteena on edistää eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa, väestön hyvinvointia ja terveyttä, lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, fyysisen toimintakyvyn parantamista ja ylläpitämistä sekä eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa. Vastuu liikuntapaikkojen ja ulkoilualueiden kunnossapidosta on teknisellä toimella. Sivistyslautakunta määrittelee kunnossapidettävät ulkoilualueet ja liikuntapaikat.

Tavoitteet

Liikuntatoimi:

- eri-ikäisten kuntalaisten terveysliikunnan edistäminen liikuntapaikkoja ja ulkoilualueita ylläpitämällä ja kunnostamalla sekä kehittämällä yhteistyössä teknisen toimen kanssa
- tarpeen ja määrärahojen mukaan kilpailutoimintaa ja muuta liikunnallista tapahtumatoimintaa yhteistyössä urheiluseuran, koulujen ja yhdistysten kanssa (mm. Kaskenkierto -laturetki, Kuutamovaellus)

- lasten kesän uimakoulutoiminta, muu ohjattu liikunnallinen toiminta lapsille ja nuorille ympäri vuoden ja erityisesti koulun lomien aikana
- 3. luokkalaisten uintiopetuksen organisointi yhteistyössä koulutoimen kanssa.

Nuorisotoimi:

- 15 -18 v. kaavilaisten nuorten kesätyöllistäminen (tavoite 20 nuorta, joista 5 kesätyösetelillä yrityksiin ja 15 kunnan omille toimialueille)
- kunnan alueella tehtävän nuorisotyön ja nuorisotalotoiminnan ylläpitäminen ja kehittäminen (mm. teemailtojen järjestäminen)
- kouluyhteistyö ala- ja yläkoulujen kanssa (koulupäivystykset, ryhmätykset ja teemapäivät)
- nuorisovaltuuston toiminnan tukeminen ja ylläpitäminen (kokoustoiminta, aloitteiden teko, tapahtumatoiminta)
- kerho-, leiri-, retki- ja tapahtumatoimintaa lapsille ja nuorille yhteistyössä eri yhteistyötahojen kanssa (mm. nuorten liikuntaryhmien tukeminen ja ohjaaminen, nuorten tapahtumapäivä Kuavin Kuhinoiden yhteydessä)
- aktiivinen osallistuminen monialaiseen yhteistyöhön.

Raittiustoimi:

- ennaltaehkäisevää päihdevalistusta lapsille ja nuorille nuorisotalon iltakahviloissa keväällä ja syksyllä yhteistyössä seurakunnan kanssa, Tuusniemen yläkoululla ehkäisevän päihdetyön viikon tapahtumassa yhteistyössä koulun ja nuorisotoimen kanssa
- päihdevalistus ajankohtaisiin ilmiöihin tarttuen käyttäen apuna nuorisotyön sosiaalisen median kanavia
- varhainen puuttuminen nuorten päihteiden käyttöön ja päihteiden välittämiseen.

Liikuntatoimi, tavoitteiden toteutuminen

3. luokkalaisten uintiopetus järjestettiin syksyllä 2021 suunnitelmien mukaisesti opetustoimen ja nuorisotoimen yhteistyönä. Liikuntatoimi oli yhteistyökumppanina ja yhtenä järjestäjänä Vaikon kuutamovaelluksella. Lasten kesäuimakoulu järjestettiin kesällä 2021 kahden vuoden tauon jälkeen. Vuonna 2021 liikuntatoimen avustuksia jaettiin paikallisille liikuntatoimijoille yhteensä 17 000 € ja erityisryhmien kuntosalimaksuja avustettiin 18 €/kk/hlö.

Nuorisotoimi, tavoitteiden toteutuminen

Vuonna 2021 Kaavin nuorisotoimi on tehnyt laajasti yhteistyötä muun muassa Kaavin 4H:n, SRK:n, MLL:n, Kaavin Kaiun sekä Tuusniemen kunnan nuorisotoimen kanssa. Kaavin alakouluun ja Tuusniemen yhtenäiskouluun suuntautuvaa koulunuorisotyötä tehtiin aktiivisesti läpi vuoden, ja nuorisotoimen työntekijät olivat mukana yläkoulun ja lukion ryhmätystoiminnassa, koulujen teemapäivissä sekä oppilashuoltoryhmissä. Nuorisohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä toimivat Kaavin moniammatillisen nuorten ohjaus- ja palveluverkoston puheenjohtajana ja sihteerinä. Vuonna 2021 nuorisotalo Kamaria pidettiin nuorille auki pääsääntöisesti viitenä iltana viikossa. Normaalin avoimien ovien toiminnan lisäksi nuorisotalolla järjestettiin muun muassa teemailtoja, kilpailuja, elokuvailtoja, kokkausta, maalausta, e-urheilua sekä eri juhlapyyhiin liittyvää ohjelmaa. Uusi nuorisovaltuusto kaudelle 2021–2022 valittiin syyslukukauden alussa ja valtuusto järjestäytyi lokakuussa. Nuorisotoimen avustuksia jaettiin paikallisille nuorisotyötä tekeville toimijoille yhteensä 14 000 €.

Etsivä nuorisotyö, tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2021 aikana etsivän nuorisotyön toiminta koski 26 kaavilaista nuorta, joista 23 kanssa tehtiin erilaisia toimenpiteitä. Nuoria on ohjattu eniten muun muassa virastoasioiden hoitamisessa ja vapaa-ajan palveluissa. Yksilötyöskentelyn lisäksi etsivä nuorisotyöntekijä on jalkautunut yläkoululle sekä nuorten vapaa-ajalle ennaltaehkäisevänä matalan kynnyksen työmuotona. Etsivä nuorisotyöntekijä osallistui puolustusvoimien kutsuntoihin ja haastatteli kutsunnanalaiset kutsuntatilaisuuden jälkeen Aikalisä-toiminnan tiimoilta. Etsivä on myös kohdannut kaikki kaavilaiset 9. luokkalaiset jatko-opintoja koskevissa haastatteluissa sekä kaikki uudet kaavilaiset 7. luokkalaiset koulunvaihtoon liittyviä tuntemuksia kartoittavissa haastatteluissa.

Raittiustoimi, tavoitteiden toteutuminen

Kunnan nuorisotoimi järjesti Tuusniemen yhtenäiskoululla pitkin vuotta erilaisia tapahtumia ehkäisevään päihdetyöhön liittyen. Keväällä alakoulun 5. ja 6. luokan oppilaat osallistuivat nuorisotoimen ehkäisevän päihdetyön teematunneille. Ehkäisevän päihdetyön viikolla 45 päihdeasioihin pyrittiin kiinnittämään ylimääräistä huomiota useiden eri toimijoiden toimialueilla. Päihdeaiheet ovat myös nousseet esille nuorten kanssa käydyissä keskusteluissa nuorisotalolla, etenkin etsivässä nuorisotyössä. Kevättalvella 2021 Kaavilla järjestäytyi moniammatillinen ehkäisevän päihdetyön työryhmä. Ryhmä on kokoontunut aktiivisesti keskustelemaan kunnan päihdetilanteesta ja suunnittelemaan ehkäisevää päihdetyötä kaikille ikäryhmille. Ryhmässä on käynyt vierailevia puhujia ja asiantuntijoita muun muassa ehkäisevä päihdetyö EHYT ry:stä, Kuopion Mielenterveyden Tuki ry:stä sekä Kaavin AA-ryhmästä. Vuonna 2021 Kaavi oli EHYT ry:n työskentelyn intensiivikuntana.

Tavoitteet tunnuslukuina

Nuorisotoimi

	Mittari	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Kesätyöllistettyjen määrä	Henkilö määrä	10	20	26
Kävijämäärä, nuorisotalo	Henkilömäärä	4 721 kaikki / 2 415 nuoret	8000 kaikki / 5000 nuoret	6937 kaikki / 5058 nuoret
Etsivä nuorisotyö	Tavoitetut nuoret	41	45	26

Liikuntatoimi

	TP 2020	TA 2021	TP 2021
Menot/as. €	75,93	68,34	74,65

Vapaa-aikatoimi: tuloarviot ja määrärahat

	Talousarvio	Muutos	TA muut.jälk	Toteuma	Poikkeama	Tot %
VAPAA-AIKATOIMI						
TOIMINTATUOTOT	45 200	0	45 200	41 893	3 307	92,70
TOIMINTAKULUT	-426 040	-6 800	-432 840	-409 010	-23 830	94,50
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-380 840	-6 800	-387 640	-367 117	-20 523	94,70
Poistot ja arvonalentumise	-9 600	0	-9 600	-9 600	0	100,00
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-390 440	-6 800	-397 240	-376 717	-20 523	94,80

Joukkoliikenne**Palvelu-/yleiskuvaus**

Joukkoliikennetoiminnan tarkoituksena on toimivien vaihtoehtojen tarjoaminen käyttäjäjoukkoliikenteen palveluita työmatka- ja asiointiliikenteeseen yksityisautoilun sijasta.

Tavoitteet

Lain muututtua 1.7.2014 koko linja-autoliikenne on avautunut vapaalle kilpailulle. Kunnan halutessa tukea reittejä, julkinen raha kohdennetaan niihin yhteisesti kunnan ja ELY-keskuksen sopimuksilla. Tämä muutos aiheuttaa paineita ja mahdollisesti myös lisäkustannuksia kunnille, koska kunnan on turvattava vähintään koulumatka- ja asiointiliikenne.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Kaavin kunnan välillä on solmittu yhteistyösopimus henkilökuljetusten järjestämisestä, joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmästä ja joukkoliikenteen kustannusten jakamisesta. Ajokaudelle 1.6.2020–6.6.2021 rahoitus jakautuu ELY-keskukselle 80 % ja Kaavin kunnalle 20 %.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaavin rahoitusosuus Ely-keskuksen liikenteiden hankinnoista on ollut 20 %. Rahoitusosuus sisältää koulukuljetuksia palvelevat reitit kunnan sisäisessä liikenteessä.

Joukkoliikenteen käyttö on vähentynyt, josta on seurannut julkisen rahoituksen pieneneminen. Olemme turvanneet koulumatkaliikenteen kannalta oleellimmat reitit myös vuoden 2021 aikana. Reitit palvelevat koululaisten lisäksi yhä myös muita asiakkaita.

Kunnan sisäisiä asiointiliikennekyytejä on järjestetty viikoittain vuoden 2021 ajan. Palvelua käyttäneet kuntalaiset ovat kokeneet asiointiliikenteen järjestämisen erittäin tarpeelliseksi.

Joukkoliikenne: tuloarviot ja määrärahat

	Talousarvio	Muutos	TA muut.jälk	Toteuma	Poikkeama	Tot %
JOUKKOLIIKENNE						
TOIMINTAKULUT	-26 100	0	-26 100	-33 237	7 137	127,30
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-26 100	0	-26 100	-33 237	7 137	127,30
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-26 100	0	-26 100	-33 237	7 137	127,30